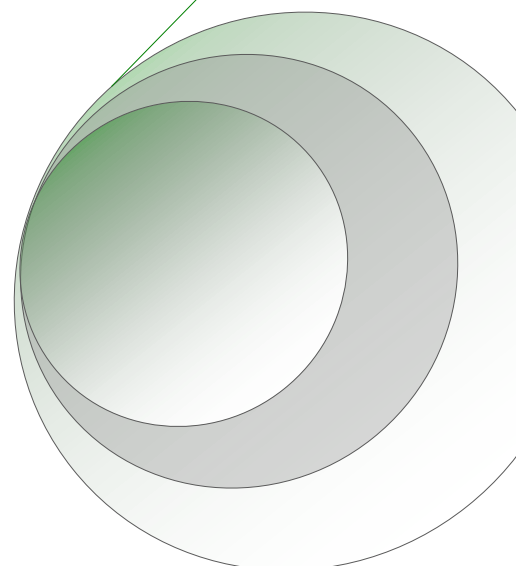
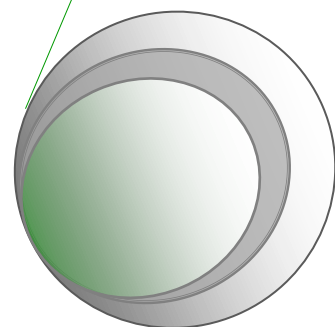
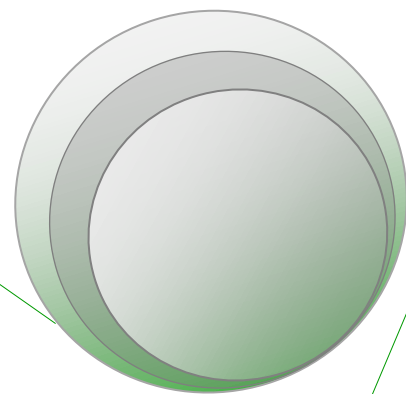

Zhrnutie výsledkov satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR (2013-2018)

Ing. Janka Horecká

Ing. Renáta Némethová

infostat[®] Inštitút informatiky
a štatistiky
DÁVAME INFORMÁCIÁM ZMYSEL

**Zhrnutie výsledkov satelitného účtu
kultúry a kreatívneho priemyslu SR
(2013-2018)**

Ing. Janka Horecká

Ing. Renáta Némethová

Edícia: Dokumenty

Bratislava, december 2020

Práca popisuje výsledky satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR za roky 2013-2018 vo forme tabuliek a grafov.

Copyright © INFOSTAT - Inštitút informatiky a štatistiky

Obsah tohto dokumentu je chránený autorským zákonom. Nemožno ho bez súhlasu autora používať, meniť alebo z neho odstrániť informácie o správe práv k nemu.

OBSAH

1	Úvod	7
1.1	Vymedzenie sektora kultúry a kreatívneho priemyslu	7
1.2	Zdroje dát SÚ KKP SR	9
2	Výsledné výstupy satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR	10
2.1	Pridaná hodnota v sektore KKP	10
2.2	Hrubý domáci produkt v sektore KKP	11
2.3	Zamestnanosť v sektore KKP	14
2.4	Import, export a saldo zahraničného obchodu v sektore KKP	14
2.5	Zdroje financovania v sektore KKP	16
3	Záver	19

Zoznam skratiek používaných v texte a ich vysvetlenie

Všeobecné:

ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
INFOSTAT	Inštitút informatiky a štatistiky
SNÚ	System národných účtov
NÚ	Národné účty
TDP	Tabuľky dodávok a použitia
PH	Pridaná hodnota
HDP	Hrubý domáci produkt
KKP	Kultúra a kreatívny priemysel
SÚ KKP SR	Satelitný účet kultúry a kreatívneho priemyslu SR

Klasifikácie:

NACE	The Statistical Classification of Economic Activities, štatistická klasifikácia ekonomických činností
CPA	Classification of Products by Activities, štatistická klasifikácia produktov podľa činností
ISCO	International Standard Classification of Occupation, medzinárodná klasifikácia zamestnaní

1 Úvod

Satelitný účet kultúry a kreatívneho priemyslu SR sa začal budovať v roku 2015 na základe podnetu Ministerstva kultúry SR, ktoré túto požiadavku predložilo Štatistickému úradu SR. Realizáciou úlohy bol poverený INFOSTAT – Inštitút informatiky a štatistiky, ktorého zriaďovateľom je ŠÚ SR.

SÚ KKP SR zobrazuje sektor KKP v podrobných klasifikáciách a členeniach, ktoré centrálny rámec SNÚ neumožňuje. SÚ KKP vychádza z rovnakých princípov účtovania, klasifikácií a definícií ako SNÚ SR.

Cieľom SÚ KKP SR je na základe tabuliek dodávok a použitia systému národných účtov a doplnujúcich už existujúcich zdrojov zo štatistických zisťovaní ŠÚ SR, MK SR a iných administratívnych zdrojov dát odhadnúť, aká je **ekonomická významnosť sektora KKP z pohľadu celého hospodárstva SR**.

Satelitný účet kultúry a kreatívneho priemyslu SR metodicky i obsahovo vychádza zo záverečných dokumentov projektu ESSnet-Culture, ktorý zorganizoval Eurostat v rokoch 2009-2012.

V rokoch 2015 až 2017 bola spracovaná podrobná metodika tvorby SÚ KKP SR, a to v troch materiáloch [1,2,3], kde boli detailne popísané metodické východiská tvorby SÚ KKP SR, analyzované disponibilné zdroje údajov vhodné pre využitie v SÚ KKP SR a bola navrhnutá metodika tvorby SÚ KKP SR. Prvýkrát bol experimentálny SÚ KKP SR vypracovaný za referenčný rok 2012. V rokoch 2012 až 2016 sa uskutočnila jeho experimentálna časť. Postupne sa metodicky aj obsahovo upravoval a spresňoval a za rok 2017 bola vypracovaná už jeho oficiálna verzia. V roku 2020 bol postup konštrukcie SÚ KKP SR zhrnutý a zaktualizovaný v metodickom materiáli [4].

1.1 Vymedzenie sektora kultúry a kreatívneho priemyslu

Satelitný účet kultúry a kreatívneho priemyslu SR poskytuje informácie o sektore KKP

- z pohľadu odvetví KKP (jednotky poskytujúce služby KKP)
- z pohľadu produktov súvisiacich s KKP (výrobky a služby KKP vyprodukované všetkými odvetviami ekonomiky).

Odvetvia KKP (vychádzajú z klasifikácie NACE) boli zoskupené do oblastí:

O₁ Kultúrne dedičstvo

O₂ Periodická a neperiodická tlač

O₃ Vizúálne umenie a remeslá

O₄ Architektúra

O₅ Interpretačné (scénické) umenie

O₆ Audiovizuálne médiá

O₇ Reklama

O₈ Umelecké vzdelávanie

O₉ Podporné služby pre oblasti KKP
Odvetvia mimo KKP (ale produkty KKP)

Jadro SÚ KKP SR tvorí 8 základných oblastí (**O₁-O₈**). Do každej oblasti sú zaradené konkrétne odvetvia KKP úplne alebo prevažne v rámci odvetvovej klasifikácie NACE.

O₁ zahŕňa činnosti knižníc, archívov, múzeí a prevádzku historických pamiatok a turistických zaujímavostí.

O₂ zahŕňa činnosti súvisiace s tvorbou, vydávaním, publikovaním a distribúciou kníh, periodickej a neperiodickej tlače v rôznych formátoch.

O₃ zahŕňa činnosti súvisiace s maľbou, sochárstvom, fotografiou a špecializovaným dizajnom.

O₄ zahŕňa činnosti súvisiace s architektonickými službami.

O₅ zahŕňa rôzne formy umeleckých predstavení, ako sú divadelné, tanečné, hudobné a koncerty, či už klasickej alebo populárnej hudby a prevádzku kultúrnych zariadení.

O₆ zahŕňa činnosti súvisiace s filmom, videom, hudbou, televíziou a rádiom a inými audiovizuálnymi formátmi.

O₇ zahŕňa činnosti súvisiace so službami v oblasti reklamy.

O₈ zahŕňa činnosti súvisiace s umeleckým (hudobným, tanečným, výtvarným a iným) vzdelávaním.

Okrem základných oblastí bola k odvetviám KKP priradená aj oblasť **O₉**, ktorú tvoria podporné služby pre oblasti KKP. Sú to činnosti, ktoré len malou časťou svojej produkcie môžu byť zahrnuté do KKP (činnosti maloobchodu, správy kultúry, ochrany autorských práv, kultúrnych a rekreačných združení).

SÚ KKP SR tvoria okrem oblastí KKP aj odvetvia mimo KKP zahŕňajúce odvetvia, ktoré nepatria do sektora KKP, ale môžu produkovať výrobky alebo služby kultúrneho charakteru.

Produkciu sektora KKP v jednotlivých odvetviach KKP ako aj v ostatných odvetviach ekonomiky bližšie špecifikujú produkty KKP vymedzené klasifikáciou produktov (CPA). V oblastiach (O₁-O₈), ktoré predstavujú jadro sektora kultúry, tvoria produkty KKP väčšiu časť ich celkovej produkcie. V podporných odvetviach KKP (O₉) iba časť ich produkcie spadá pod oblasť KKP. Aj v odvetviach, ktoré nepatria do sektora KKP, sa môžu produkovať produkty KKP.

SÚ KKP SR vychádza z klasifikácie produktov vymedzenou ESSnet-Culture, ktorá sa prispôsobila disponibilným štatistickým údajom v SR.

Skupiny produktov súvisiace s **KKP** boli vymedzené nasledovne:

P₁ Kultúrne dedičstvo, archívy, knižnice

P₂ Knihy a tlač

P₃ Umelecké diela a služby vizuálneho umenia

P₄ Architektonické činnosti

P₅ Služby scénického umenia

P₆ Audiovizuálne médiá

P₇ Služby v oblasti reklamy

P₈ Interdisciplinárne produkty

P₉ Vedľajšie produkty KKP

P₁ zahŕňa služby knižníc a archívov (zber, katalogizácia, vyhľadávanie, požičiavanie); prevádzkovanie múzeí, historických pamiatok a turistických zaujímavostí (organizovanie výstav, zobrazovanie zbierok všetkých druhov, ochrana historických pamiatok).

P₂ zahŕňa služby súvisiace s vydávaním kníh, periodík a iné nakladateľské služby, taktiež služby spojené s väzbou kníh.

P₃ zahŕňa služby súvisiace s umeleckou tvorbou, špecializované dizajnérske a fotografické služby.

P₄ zahŕňa architektonické služby a poradenstvo.

P₅ zahŕňa služby súvisiace so scénickým umením, prevádzkou kultúrnych zariadení a rezerváciami lístkov.

P₆ zahŕňa služby vydávania počítačových hier, tvorbu filmov, videozáznamov, zvukových nahrávok, výrobu a vysielanie rozhlasových a televíznych programov, prenájom videopások a diskov a originály softvéru počítačových hier.

P₇ zahŕňa komplexné reklamné služby a služby v oblasti reklamného dizajnu.

P₈ zahŕňa služby spravodajských agentúr, služby umeleckého vzdelávania, tlmočnicke a prekladateľské služby.

P₉ zahŕňa služby maloobchodu (so známkami, s mincami, so suvenírmi, umeleckými predmetmi a so starožitnosťami, s knihami, s novinami, s časopismi a s audio-videonahrávkami), čiastočne služby verejnej správy, ostatné odborné, technické a obchodné služby, administratívne služby v oblasti rekreačnej, kultúrnej a náboženskej, a služby ostatných členských organizácií.

1.2 Zdroje dát SÚ KKP SR

Pre zostavenie tabuliek SÚ KKP SR sa využívajú rôzne dostupné zdroje údajov:

- štatistické zisťovania ŠÚ SR za veľké a malé nefinančné podniky, za neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam, zisťovania za rozpočtové a príspevkové organizácie,
- ďalšie štatistické zisťovania ŠÚ SR: o práci, o príjmoch a výdavkoch domácností, o zahraničnom obchode,
- administratívne údaje (účtovné výkazy) za živnostníkov, podnikateľov nezapísaných v obchodnom registri, za podnikateľské subjekty, za jednotky zaradené do sektora verejnej správy,
- údaje zo Systému národných účtov SR (Tabuľky dodávok a použitia, zamestnanosť...)
- register organizácii ŠÚ SR,
- štatistiky Národnej banky Slovenska,
- štatistické zisťovania Ministerstva kultúry SR typu KULT,
- údaje verejne dostupné na internete (napr. účtovné závierky, výročné správy, ročenky ap.),
- údaje finančnej správy (z daňových priznaní k dani z príjmov FO).

2 Výsledné výstupy satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR

Vplyv sektora kultúry a kreatívneho priemyslu na celú ekonomiku je možné posudzovať tiež z dvoch pohľadov:

- ako vplyv odvetví KKP (poskytovateľov) na ekonomiku a ich porovnanie s ostatnými odvetviami. Do analýzy sa zahrnie celá produkcia, resp. pridaná hodnota hlavných odvetví KKP.
- ako vplyv produkcie, resp. pridanej hodnoty KKP, ktorá sa vyčlenila tak z hlavných, ako aj podporných a ostatných odvetví ekonomiky (len produkty KKP).

Vo výsledných výstupoch uvádzaných v tejto práci je uplatňovaný druhý pohľad, t.j. produkcia, resp. pridaná hodnota je tvorená len produktmi KKP.

2.1 Pridaná hodnota v sektore KKP

Pridaná hodnota (PH) v sektore KKP predstavuje novovytvorenú hodnotu, ktorú vytvorila každá jednotka tohto sektora, zapojená do výrobnjej činnosti produkujúcej produkty KKP. Je vypočítaná ako rozdiel produkcie KKP a k nej vyčíslenej medzispotreby (nákladov na spotrebované energie, tovary a služby) zo všetkých odvetví ekonomiky. Pridaná hodnota KKP v roku 2018 predstavovala 1469,567 mil. EUR, čo bol oproti roku 2017 nárast o 110,009 mil. EUR. Hlavné oblasti (O₁-O₈) majú asi 67,9%, podporné služby (O₉) asi 9,0% a ostatné odvetvia asi 23,1% podiel na PH celého sektora KKP. PH KKP sa v roku 2018 na PH celej ekonomiky podieľa 1,83%, čo bol oproti roku 2017 mierny nárast o 0,05%.

Tabuľka 1a Pridaná hodnota v sektore KKP v rokoch 2013-2018, v mil. EUR

Oblasť kultúry (odvetvia)	Rok	Pridaná hodnota					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
O ₁ Kultúrne dedičstvo		81,335	80,733	91,709	105,674	104,394	106,160
O ₂ Periodická a neperiodická tlač		102,924	103,102	125,925	113,247	100,778	99,104
O ₃ Vizuálne umenie a remeslá		38,216	30,462	33,804	39,632	44,556	36,928
O ₄ Architektúra		61,113	61,624	88,640	94,314	109,669	148,531
O ₅ Interpretačné (scénické) umenie		96,956	96,588	87,885	113,238	127,678	130,441
O ₆ Audiovizuálne médiá		87,396	97,462	113,577	123,157	124,394	155,322
O ₇ Reklama		210,766	225,987	246,407	243,370	185,536	217,929
O ₈ Umelecké vzdelávanie		72,964	78,740	84,792	93,037	99,112	102,832
O ₉ Podporné služby pre oblasti KKP		101,343	61,674	76,284	93,384	100,389	132,371
Odvetvia mimo KKP (ale produkty KKP)		268,965	228,687	254,848	334,658	363,051	339,949
KKP spolu		1 121,980	1 065,059	1 203,872	1 353,710	1 359,558	1 469,567
Ekonomika spolu		67 521,912	68 907,405	71 446,187	73 436,195	76 430,454	80 379,860
Podiel PH KKP na PH celej ekonomiky (%)		1,66	1,55	1,69	1,84	1,78	1,83

Tabuľka 1b Podiel PH oblastí KKP na pridanej hodnote celej ekonomiky v rokoch 2013-2018, v %

Oblasť kultúry (odvetvia)	Rok	Pridaná hodnota					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
O ₁ Kultúrne dedičstvo		0,12	0,12	0,13	0,14	0,14	0,13
O ₂ Periodická a neperiodická tlač		0,15	0,15	0,18	0,15	0,13	0,12
O ₃ Vizuálne umenie a remeslá		0,06	0,04	0,05	0,05	0,06	0,05
O ₄ Architektúra		0,09	0,09	0,12	0,13	0,14	0,18
O ₅ Interpretačné (scénické) umenie		0,14	0,14	0,12	0,15	0,17	0,16
O ₆ Audiovizuálne médiá		0,13	0,14	0,16	0,17	0,16	0,19
O ₇ Reklama		0,31	0,33	0,34	0,33	0,24	0,27
O ₈ Umelecké vzdelávanie		0,11	0,11	0,12	0,13	0,13	0,13
O ₉ Podporné služby pre oblasti KKP		0,15	0,09	0,11	0,13	0,13	0,16
Odvetvia mimo KKP (ale produkty KKP)		0,40	0,33	0,36	0,46	0,48	0,42
KKP spolu		1,66	1,55	1,69	1,84	1,78	1,83

Tabuľka 1c Podiel PH oblastí KKP na pridanej hodnote celého sektora KKP v rokoch 2013-2018, v %

Oblasť kultúry (odvetvia)	Rok	Pridaná hodnota					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
O ₁ Kultúrne dedičstvo		7,25	7,58	7,62	7,81	7,68	7,22
O ₂ Periodická a neperiodická tlač		9,17	9,68	10,46	8,37	7,41	6,74
O ₃ Vizuálne umenie a remeslá		3,41	2,86	2,81	2,93	3,28	2,51
O ₄ Architektúra		5,45	5,79	7,36	6,97	8,07	10,11
O ₅ Interpretačné (scénické) umenie		8,64	9,07	7,30	8,37	9,39	8,88
O ₆ Audiovizuálne médiá		7,79	9,15	9,43	9,10	9,15	10,57
O ₇ Reklama		18,79	21,22	20,47	17,98	13,65	14,83
O ₈ Umelecké vzdelávanie		6,50	7,39	7,04	6,87	7,29	7,00
O ₉ Podporné služby pre oblasti KKP		9,03	5,79	6,34	6,90	7,38	9,01
Odvetvia mimo KKP (ale produkty KKP)		23,97	21,47	21,17	24,72	26,70	23,13
KKP spolu		100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

2.2 Hrubý domáci produkt v sektore KKP

Jedným z najsledovanejších ekonomických ukazovateľov ekonomiky je hrubý domáci produkt (HDP). HDP v sektore KKP sa vyčíslil výrobnou (produkčnou) metódou ako súčet pridanej hodnoty KKP a čistých daní z produktov KKP. Hrubý domáci produkt KKP v roku 2018 predstavoval 1 516,342 mil. EUR, čo predstavovalo oproti roku 2017 nárast o 125,308 mil. EUR. Hlavné oblasti (O₁-O₈) majú asi 69,1%, podporné služby pre oblasti KKP (O₉) asi 8,8% a ostatné odvetvia mimo KKP asi 22,1% podiel na HDP celého sektora KKP SR. HDP KKP sa v roku 2018 na HDP celej ekonomiky podieľal 1,69%, čo bol oproti roku 2017 mierny nárast o 0,05%.

Tabuľka 2a Hrubý domáci produkt v sektore KKP v rokoch 2013-2018, v mil. EUR

Oblasť kultúry (odvetvia)	Rok	HDP					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
O ₁ Kultúrne dedičstvo		80,363	79,684	90,195	105,674	104,394	106,160
O ₂ Periodická a neperiodická tlač		100,246	130,643	132,323	116,373	120,483	111,189
O ₃ Vizúálne umenie a remeslá		40,852	32,970	36,809	42,376	48,407	40,626
O ₄ Architektúra		62,234	62,682	89,522	95,298	111,187	150,393
O ₅ Interpretačné (scénické) umenie		99,235	99,783	90,451	114,904	129,875	133,638
O ₆ Audiovizuálne médiá		113,555	122,872	130,407	144,156	142,498	174,179
O ₇ Reklama		220,041	236,594	259,728	256,352	192,404	228,216
O ₈ Umelecké vzdelávanie		72,957	78,733	84,792	93,032	99,106	102,832
O ₉ Podporné služby pre oblasti KKP		74,076	47,086	57,828	74,198	87,130	133,274
Odvetvia mimo KKP (ale produkty KKP)		270,064	221,033	245,086	326,463	355,549	335,837
KKP spolu		1 133,624	1 112,079	1 217,140	1 368,825	1 391,034	1 516,342
Ekonomika spolu		74 169,873	76 087,789	79 138,243	81 226,073	84 850,874	89 605,907
Podiel HDP KKP na HDP celej ekonomiky (%)		1,53	1,46	1,54	1,69	1,64	1,69

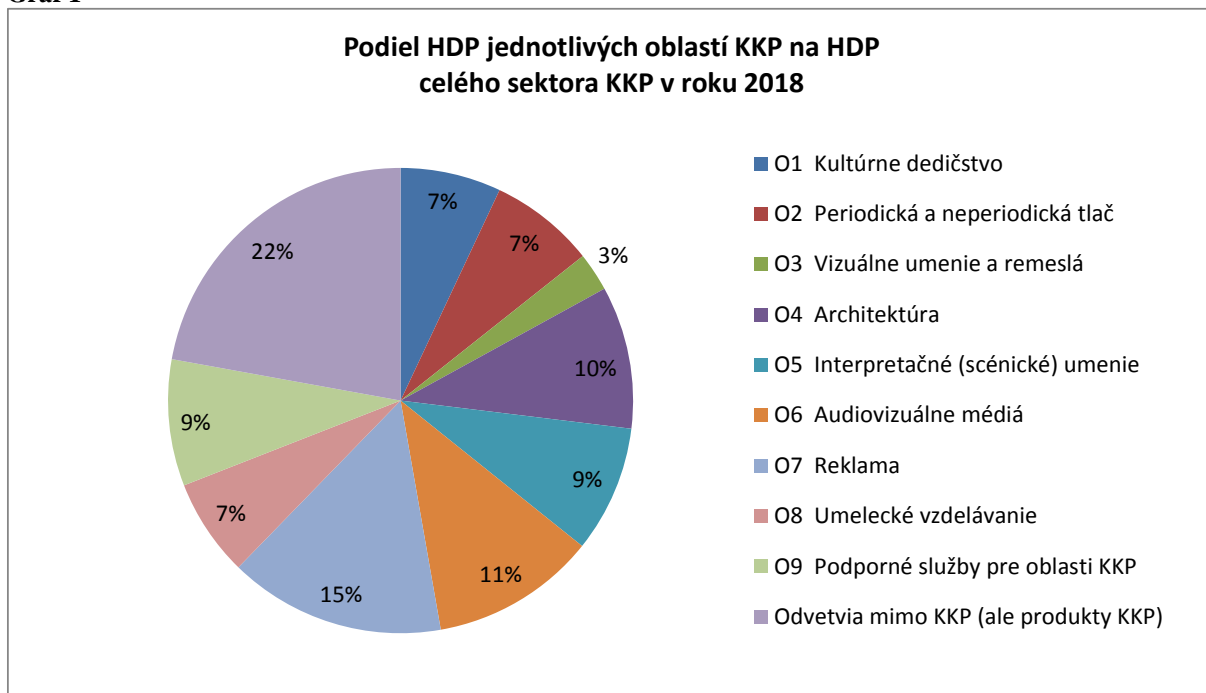
Tabuľka 2b Podiel HDP oblastí KKP na HDP celej ekonomiky v rokoch 2013-2018, v %

Oblasť kultúry (odvetvia)	Rok	HDP					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
O ₁ Kultúrne dedičstvo		0,11	0,10	0,11	0,13	0,12	0,12
O ₂ Periodická a neperiodická tlač		0,14	0,17	0,17	0,14	0,14	0,12
O ₃ Vizúálne umenie a remeslá		0,06	0,04	0,05	0,05	0,06	0,05
O ₄ Architektúra		0,08	0,08	0,11	0,12	0,13	0,17
O ₅ Interpretačné (scénické) umenie		0,13	0,13	0,11	0,14	0,15	0,15
O ₆ Audiovizuálne médiá		0,15	0,16	0,16	0,18	0,17	0,19
O ₇ Reklama		0,30	0,31	0,33	0,32	0,23	0,25
O ₈ Umelecké vzdelávanie		0,10	0,10	0,11	0,11	0,12	0,11
O ₉ Podporné služby pre oblasti KKP		0,10	0,06	0,07	0,09	0,10	0,15
Odvetvia mimo KKP (ale produkty KKP)		0,36	0,29	0,31	0,40	0,42	0,37
KKP spolu		1,53	1,46	1,54	1,69	1,64	1,69

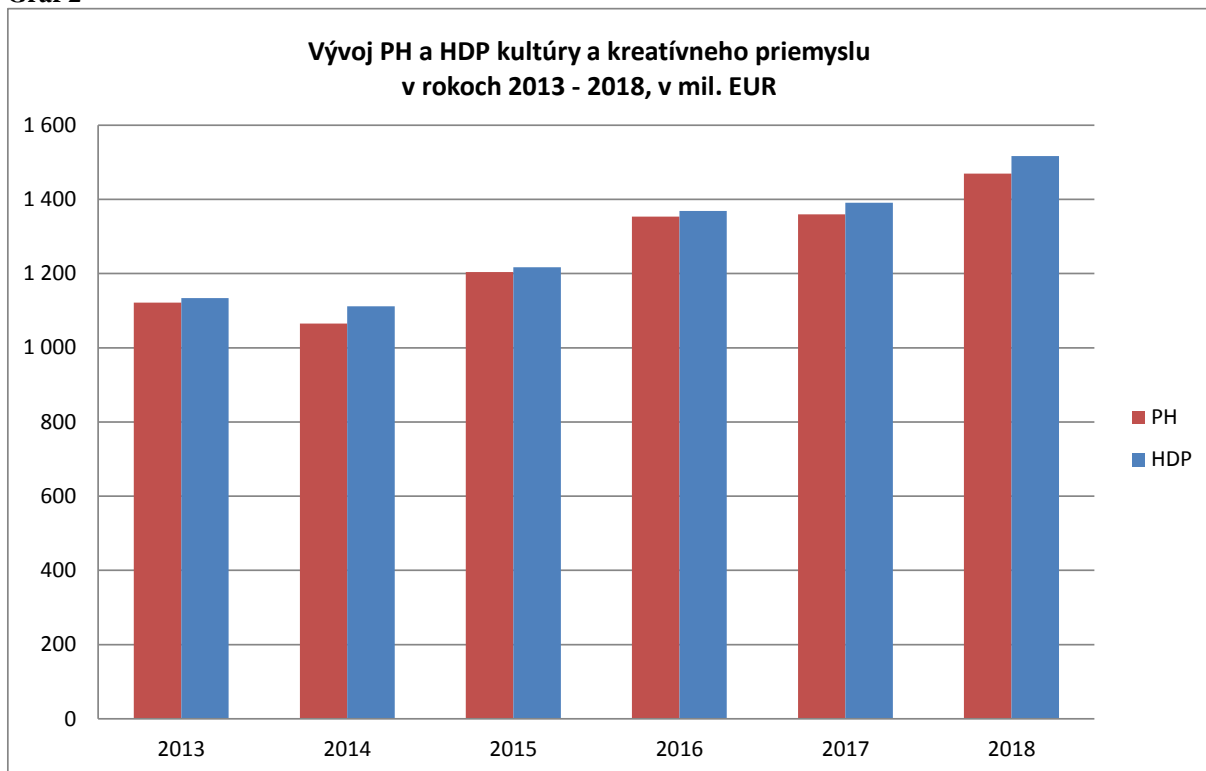
Tabuľka 2c Podiel HDP oblastí KKP na HDP celého sektora KKP v rokoch 2013-2018, v %

Oblasť kultúry (odvetvia)	Rok	HDP					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
O ₁ Kultúrne dedičstvo		7,09	7,17	7,41	7,72	7,50	7,00
O ₂ Periodická a neperiodická tlač		8,84	11,75	10,87	8,50	8,66	7,33
O ₃ Vizúálne umenie a remeslá		3,60	2,96	3,02	3,10	3,48	2,68
O ₄ Architektúra		5,49	5,64	7,36	6,96	7,99	9,92
O ₅ Interpretačné (scénické) umenie		8,75	8,97	7,43	8,39	9,34	8,81
O ₆ Audiovizuálne médiá		10,02	11,05	10,71	10,53	10,24	11,49
O ₇ Reklama		19,41	21,27	21,34	18,73	13,83	15,05
O ₈ Umelecké vzdelávanie		6,44	7,08	6,97	6,80	7,12	6,78
O ₉ Podporné služby pre oblasti KKP		6,53	4,23	4,75	5,42	6,26	8,79
Odvetvia mimo KKP (ale produkty KKP)		23,82	19,88	20,14	23,85	25,56	22,15
KKP spolu		100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Graf 1

Graf 2

Celkový vývoj PH a HDP poukazuje na klesajúci trend do roku 2014. Od roku 2015 do roku 2018 zaznamenávame postupný rast PH a HDP.

Zo všetkých oblastí KKP má najväčší podiel na PH a HDP KKP *Reklama, Audiovizuálne médiá a Architektúra*. Najmenší podiel na PH a HDP KKP majú *Umelecké vzdelávanie*

a *Vizuálne umenie a remeslá*. Výrazný podiel na PH a HDP KKP majú *Odvetvia mimo KKP(ale produkty KKP)*. To znamená, že až 22% (v roku 2018) sa na HDP sektora KKP podieľajú odvetvia, ktoré nepatria do sektora KKP, ale produkujú produkty, ktoré zaraďujeme medzi produkty KKP.

2.3 Zamestnanosť v sektore KKP

Zamestnanosť v sektore KKP je udávaná priemerným evidenčným počtom osôb prepočítaným na plnú pracovnú dobu.

Prepočítané zamestnania KKP (zamestnanci a podnikatelia spolu) odhadnuté vo všetkých odvetviach ekonomiky za rok 2018 tvoria približne 1,41% z celkovej zamestnanosti v ekonomike. Zamestnania v hlavných odvetviach KKP (O₁-O₈) tvoria asi 64,2% z celkovej zamestnanosti KKP. Zamestnania vo vedľajších odvetviach KKP (O₉) tvoria asi 3,1% z celkovej zamestnanosti KKP. Aj v odvetviach mimo KKP sa nachádzajú zamestnania KKP – predstavujú asi 32,7% z celkovej zamestnanosti KKP.

Tabuľka 3 Zamestnanosť v sektore KKP v rokoch 2013-2018 (priemerný evidenčný počet osôb prepočítaný na plnú pracovnú dobu)

Oblasť kultúry (odvetvia)	Rok	Zamestnania KKP (zamestnanci a podnikatelia)					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
O ₁ Kultúrne dedičstvo		2 765	2 739	3 017	2 954	3 167	3 028
O ₂ Periodická a neperiodická tlač		2 970	3 017	3 100	3 461	3 504	3 087
O ₃ Vizuálne umenie a remeslá		1 260	1 174	1 221	1 372	1 544	1 475
O ₄ Architektúra		1 382	1 412	1 455	1 669	1 921	1 968
O ₅ Interpretačné (scénické) umenie		2 425	2 450	2 695	2 706	2 543	2 795
O ₆ Audiovizuálne médiá		1 859	1 977	2 012	2 127	2 372	2 416
O ₇ Reklama		2 421	2 376	2 459	2 558	2 930	2 904
O ₈ Umelecké vzdelávanie		3 181	3 262	3 681	3 581	3 532	3 714
O ₉ Podporné služby pre oblasti KKP		1 149	1 234	1 181	1 140	1 082	1 031
Odvetvia mimo KKP (ale produkty KKP)		11 241	11 161	10 858	10 732	10 580	10 870
Zamestnanosť KKP spolu		30 653	30 801	31 679	32 300	33 175	33 288
Zamestnanosť celej ekonomiky		2 156 357	2 183 898	2 229 169	2 277 725	2 321 208	2 365 677
Podiel zamestnanosti KKP na celej ekonomike (%)		1,42	1,41	1,42	1,42	1,43	1,41

2.4 Import, export a saldo zahraničného obchodu v sektore KKP

Hlavným zdrojom pre zistenie dovozu a vývozu tovarov KKP sa využívajú cezhraničné štatistiky zahraničného obchodu (INTRASTAT, EXTRASTAT) a pre zistenie dovozu a vývozu služieb KKP sa využívajú štatistiky platobnej bilancie Národnej banky Slovenska, ktoré je potrebné preklasifikovať do klasifikácie produktov CPA. Je potrebné poznamenať, že k viacerým produktom neexistujú údaje v podrobnej klasifikácii CPA a ich hodnota bola odhadnutá.

Tabuľka 4 Import v sektore KKP v rokoch 2013-2018, v mil. EUR

Skupina produktov KKP	Rok	Import					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
P ₁ Kultúrne dedičstvo, archívy, knižnice		0,320	0,320	0,075	0,189	0,158	0,524
P ₂ Knihy a tlač		67,279	67,279	71,876	72,736	78,105	92,925
P ₃ Umelecké diela a služby vizuálneho umenia		8,341	9,819	17,441	20,079	26,190	29,568
P ₄ Architektonické činnosti		2,535	1,102	2,241	1,566	14,311	1,766
P ₅ Služby scénického umenia		0,000	0,000	0,002	0,000	0,000	0,000
P ₆ Audiovizuálne médiá		40,611	41,325	50,938	37,339	16,766	48,902
P ₇ Služby v oblasti reklamy		42,395	45,406	53,897	61,672	44,737	62,169
P ₈ Interdisciplinárne produkty		28,262	30,154	37,835	27,879	31,897	49,464
P ₉ Vedľajšie produkty KKP		0,564	0,602	0,992	0,889	0,849	1,047
KKP spolu		190,307	196,006	235,296	222,348	213,012	286,365
Ekonomika spolu		64 201,967	64 962,724	69 460,467	70 927,903	76 913,680	82 011,021
Podiel importu KKP na importe celkom (%)		0,30	0,30	0,34	0,31	0,28	0,35

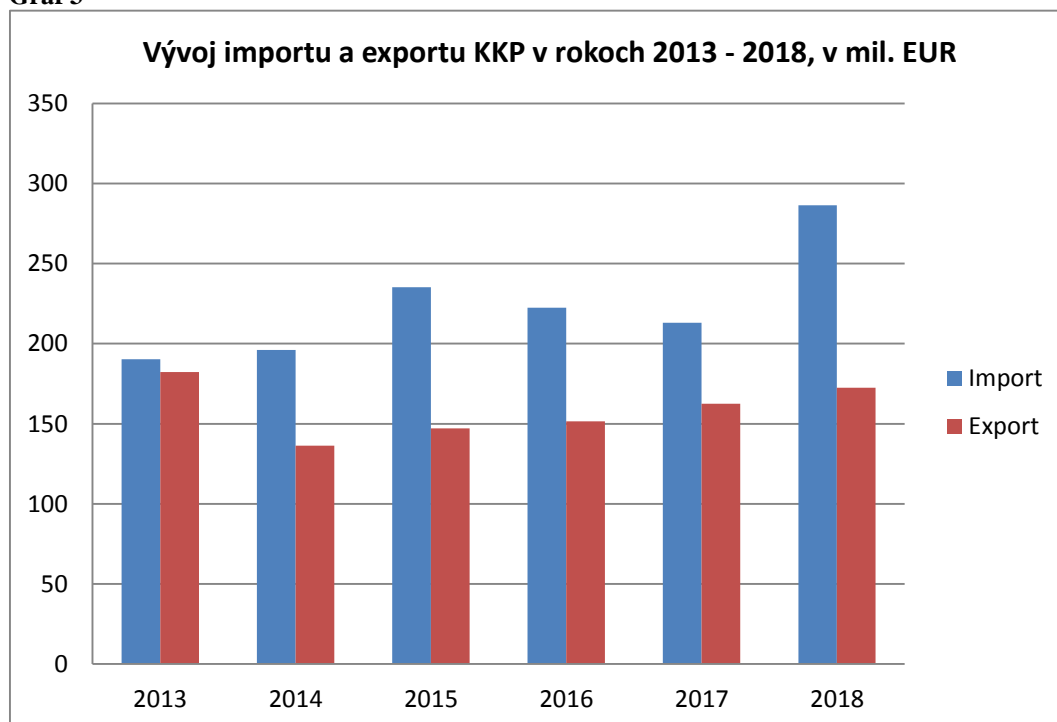
Tabuľka 5 Export v sektore KKP v rokoch 2013-2018, v mil. EUR

Skupina produktov KKP	Rok	Export					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
P ₁ Kultúrne dedičstvo, archívy, knižnice		0,007	0,003	0,020	0,000	0,030	0,011
P ₂ Knihy a tlač		33,336	19,280	27,374	45,762	26,724	39,922
P ₃ Umelecké diela a služby vizuálneho umenia		5,723	6,866	12,598	14,714	14,930	6,310
P ₄ Architektonické činnosti		1,897	2,847	2,356	2,342	14,749	3,734
P ₅ Služby scénického umenia		0,000	0,000	0,004	0,000	0,000	0,000
P ₆ Audiovizuálne médiá		33,736	28,844	32,127	20,842	5,382	27,041
P ₇ Služby v oblasti reklamy		85,742	58,917	56,057	46,565	82,372	79,823
P ₈ Interdisciplinárne produkty		21,096	18,794	16,078	20,609	17,442	14,549
P ₉ Vedľajšie produkty KKP		0,687	0,682	0,585	0,640	0,879	1,116
KKP spolu		182,227	136,233	147,201	151,474	162,508	172,506
Ekonomika spolu		67 429,994	67 721,542	70 709,883	73 249,819	79 400,938	83 441,327
Podiel exportu KKP na exporte celkom (%)		0,27	0,20	0,21	0,21	0,20	0,21

Tabuľka 6 Saldo zahraničného obchodu v sektore KKP v rokoch 2013-2018, v mil. EUR

Skupina produktov KKP	Rok	Saldo zahraničného obchodu					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
P ₁ Kultúrne dedičstvo, archívy, knižnice		-0,312	-0,317	-0,055	-0,189	-0,128	-0,513
P ₂ Knihy a tlač		-33,943	-47,999	-44,502	-26,974	-51,381	-53,003
P ₃ Umelecké diela a služby vizuálneho umenia		-2,617	-2,952	-4,843	-5,364	-11,259	-23,258
P ₄ Architektonické činnosti		-0,638	1,745	0,115	0,776	0,439	1,968
P ₅ Služby scénického umenia		0,000	0,000	0,003	0,000	0,000	0,000
P ₆ Audiovizuálne médiá		-6,875	-12,481	-18,811	-16,496	-11,384	-21,862
P ₇ Služby v oblasti reklamy		43,347	13,511	2,160	-15,107	37,635	17,654
P ₈ Interdisciplinárne produkty		-7,166	-11,360	-21,757	-7,270	-14,455	-34,914
P ₉ Vedľajšie produkty KKP		0,123	0,080	-0,407	-0,250	0,030	0,068
KKP spolu		-8,080	-59,773	-88,095	-70,874	-50,504	-113,859

Graf 3

V zahraničnom obchode s tovarom a službami kultúrneho charakteru bolo celkové saldo vo všetkých sledovaných rokoch 2013-2018 záporné. V roku 2018 bolo -113,859 mil. EUR. Na zápornom salde zahraničného obchodu sa vo veľkej miere podieľa skupina produktov *Knihy a tlač (P₂)* a *Interdisciplinárne produkty (P₈)*. Kladné saldo zo skupín produktov v roku 2018 dosiahli *Architektonické činnosti (P₄)*, *Služby v oblasti reklamy (P₇)* a *Vedľajšie produkty KKP (P₉)*.

2.5 Zdroje financovania v sektore KKP

Zdroje financovania KKP pochádzajú buď od domácich inštitucionálnych jednotiek alebo zo zahraničia. V ponímaní SNÚ zdroje financovania sú určené výdavkami rezidentských jednotiek na nákup produktov KKP, t.j. ide o výdavky verejnej správy, domácností a neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam, ako aj o výdavky korporácií. Výdavky zahŕňajú nákup tak domácich ako aj dovezených produktov KKP v trhových cenách (vrátane dane z produktov bez subvencií na produkty). Výdavky nerezidentov reprezentujú údaje o vývoze produkcie KKP.

Tabuľka 7 Zdroje financovania KKP v roku 2018, v mil. EUR

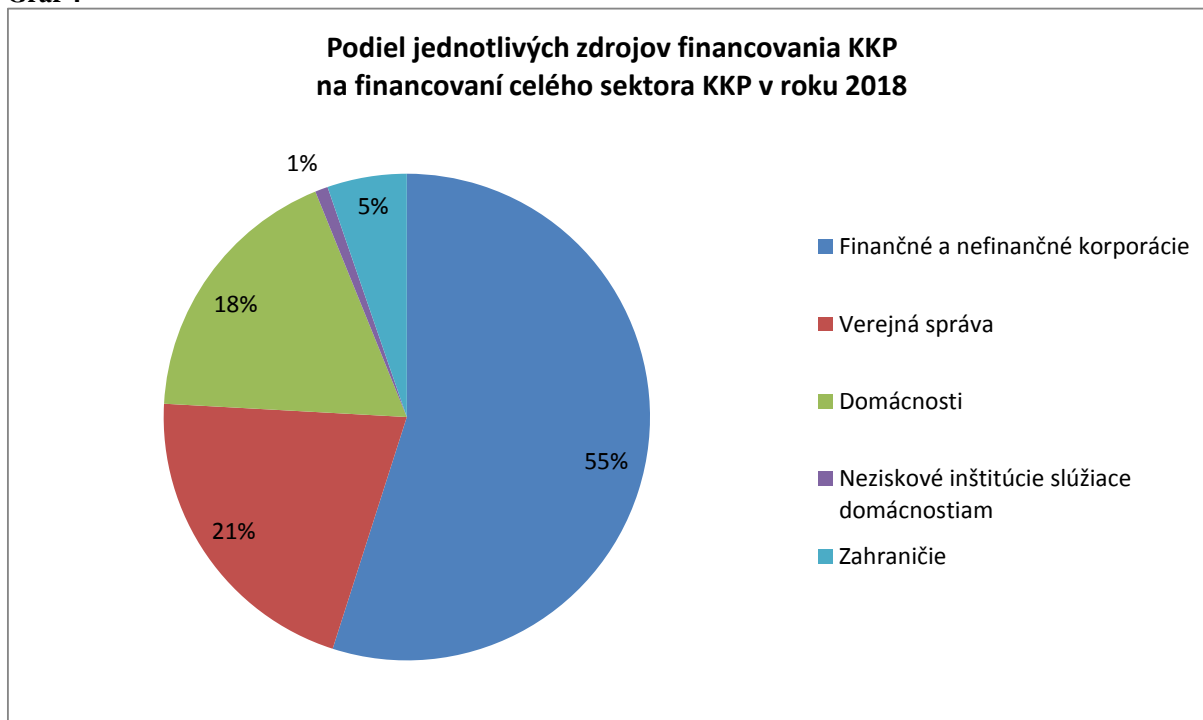
Skupina produktov KKP	Zdroje financovania				
	Finančné a nefinančné korporácie	Verejná správa	Domácnosti	Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam	Zahranície
P ₁ Kultúrne dedičstvo, archívy, knižnice	16,908	132,354	11,726	1,067	0,011
P ₂ Knihy a tlač	64,228	3,151	203,378	0,000	39,922
P ₃ Umelecké diela a služby vizuálneho umenia	120,194	1,606	19,077	0,130	6,310
P ₄ Architektonické činnosti	373,551	0,000	67,878	0,000	3,734
P ₅ Služby scénického umenia	60,409	162,267	26,476	2,617	0,000
P ₆ Audiovizuálne médiá	167,881	131,005	198,160	0,001	27,041
P ₇ Služby v oblasti reklamy	854,773	0,000	0,000	0,000	79,823
P ₈ Interdisciplinárne produkty	94,841	212,567	59,710	22,250	14,549
P ₉ Vedľajšie produkty KKP	39,529	40,178	0,506	1,707	1,116
KKP spolu	1 792,315	683,130	586,911	27,772	172,506
Ekonomika spolu	151 106,942	16 698,444	49 963,494	749,561	83 441,327
Podiel zdrojov financovania KKP na celej ekonomike (%)	1,19	4,09	1,17	3,71	0,21
Podiel zdrojov financovania oblastí KKP na celom sektore KKP (%)	54,93	20,94	17,99	0,85	5,29

Tabuľka 8 Podiel zdrojov financovania KKP na financovaní celého sektora KKP v roku 2018, v %

Skupina produktov KKP	Zdroje financovania					
	Spolu	Finančné a nefinančné korporácie	Verejná správa	Domácnosti	Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam	Zahranície
P ₁ Kultúrne dedičstvo, archívy, knižnice	100,00	10,43	81,67	7,24	0,66	0,01
P ₂ Knihy a tlač	100,00	20,67	1,01	65,46	0,00	12,85
P ₃ Umelecké diela a služby vizuálneho umenia	100,00	81,59	1,09	12,95	0,09	4,28
P ₄ Architektonické činnosti	100,00	83,91	0,00	15,25	0,00	0,84
P ₅ Služby scénického umenia	100,00	23,99	64,45	10,52	1,04	0,00
P ₆ Audiovizuálne médiá	100,00	32,03	25,00	37,81	0,00	5,16
P ₇ Služby v oblasti reklamy	100,00	91,46	0,00	0,00	0,00	8,54
P ₈ Interdisciplinárne produkty	100,00	23,48	52,63	14,78	5,51	3,60
P ₉ Vedľajšie produkty KKP	100,00	47,60	48,39	0,61	2,06	1,34
KKP spolu	100,00	54,93	20,94	17,99	0,85	5,29

Celková výška finančných zdrojov pokrývajúca ponuku produktov KKP sa v roku 2018 odhadla na 3 262,634 mil. EUR. Najväčšia časť z nich (55%) pochádza od finančných a nefinančných podnikov. Na druhom mieste (21%) je verejná správa, na treťom mieste (18%) sú domácnosti, na štvrtom mieste (5%) je zahraničie a na poslednom mieste (1%) neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam.

Graf 4

Podiel zdrojov financovania v jednotlivých skupinách produktov KKP v roku 2018 je rôzny. Verejná správa sa podieľala najviac na financovaní skupiny produktov *Kultúrne dedičstvo, archívy, knižnice* (82%) a *Služby scénického umenia* (64%) a taktiež *Interdisciplinárne produkty* (53%) a *Vedľajšie produkty KKP*(48%).

Finančné a nefinančné podniky a domácnosti sa vo väčšej miere podieľali na financovaní v trhovo orientovaných odvetviach.

Finančné a nefinančné podniky sa najviac podieľali na financovaní *Služieb v oblasti reklamy* (91%), *Architektonických činností* (84%), *Umeleckých diel a služieb vizuálneho umenia* (82%) a *Vedľajších produktov KKP* (48%).

Domácnosti sa najviac podieľali na financovaní skupiny produktov *Knihy a tlač* (65%) a *Audiovizuálne médiá* (38%). Výdavky domácností na KKP predstavujú asi 1,17% z celej konečnej spotreby domácností.

Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam mali iba veľmi malý podiel na financovaní produktov KKP. Najväčší podiel (6%) bol pri financovaní *Interdisciplinárnych produktov*.

Zahraničie sa podieľalo najviac na financovaní skupiny produktov *Knihy a tlač* (13%) a *Služby v oblasti reklamy* (9%).

3 Záver

Medzi najdôležitejšie ukazovatele charakterizujúce ekonomickú významnosť sektora kultúry a kreatívneho priemyslu z pohľadu celého hospodárstva SR patrí PH, HDP a zamestnanosť v sektore KKP.

Pridaná hodnota KKP v roku 2018 predstavovala 1 469,567 mil. EUR a na PH celej ekonomiky sa podieľala 1,83%.

Hrubý domáci produkt KKP v roku 2018 predstavoval 1 516,342 mil. EUR a na HDP celej ekonomiky sa podieľal 1,69%.

Prepočítané zamestnania KKP na plnú pracovnú dobu (zamestnanci a podnikatelia spolu) odhadnuté vo všetkých odvetviach ekonomiky za rok 2018 tvoria približne 1,41% z celkovej zamestnanosti v ekonomike.

Analýza zdrojov dát ukázala, že zdrojových údajov je pomerne dostatok, ale nie všetky sú k dispozícii v potrebnej podrobnej štruktúre odvetví, resp. produktov KKP. Preto pri zostavovaní jednotlivých častí SÚ KKP SR bolo potrebné uplatniť aj expertné odhady.

V prípade skvalitnenia a podrobnejšej štruktúry zdrojových dát sa niektoré časti satelitného účtu môžu ešte zdokonaľovať.

Metodika zostavovania SÚ KKP sa neustále rozvíja. V súčasnosti neexistuje všeobecne záväzné nariadenie Eurostatu na tvorbu satelitných účtov kultúry a kreatívneho priemyslu, ktoré by zabezpečilo porovnateľnosť výsledkov satelitných účtov KKP z rôznych krajín.

Postupy a metodika zostavovania SÚ KKP SR sa nepovažujú za uzavreté, neustále sa vyvíjajú. V rámci revízií je možné zapracovať zmeny vyplývajúce z medzinárodných odporúčaní Eurostatu, napríklad zmeny vymedzenia rámca KKP, spresnenia metodiky zostavovania SÚ KKP, prípadne ďalšie zmeny vyplývajúce z revízie Národných účtov SR.

Literatúra

- [1] ŠÚ SR/INFOSTAT: Satelitný účet kultúry a kreatívneho priemyslu v SR. Bratislava, december 2015.
- [2] INFOSTAT: Dopracovanie metodiky zostavovania satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu v SR (strana použitia a bilancovanie ponuky s dopytom). Bratislava, jún 2016.
- [3] INFOSTAT: Analýza možností využitia výkazov KULT (MK SR) pre účel Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR. Bratislava, jún 2017.
- [4] INFOSTAT: Konštrukcia satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR. Bratislava, február 2020.

Vydal: INFOSTAT
Inštitút informatiky a štatistiky,
Leškova 16
817 95 Bratislava 15

Kategória publikácie: GAI
Vedúci redaktor: Ing. Ján Haluška, PhD.
Počet strán: 20
Počet výtlačkov: 3
ISBN: ---

1.GAI.3.15 - 887/2020